

PÕHIKOOLI MUUSIKAÕPETUS AINEKAVA

Riiklikud lähtepunktid

Õppe- ja kasvatusesmärgid Põhikooli muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- 2) tunneb huvi muusika kui kunsti liigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 3) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- 4) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 5) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- 6) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- 7) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonnasse.

Õppeaine kirjeldus

Muusikaõpetus toetab õpilase individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse kaudu. Muusikaõpetuses avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid. Õppesisu käsitlemisel tehakse kooli ainekavas valik, arvestades, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkondlikud ning ainepädevused on saavutatavad.

Õppeprotsess toimub lähtuvalt lõimingu võimalustest teiste ainevaldkondadega leides samas läbivate teemade rakendamise võimalusi

Üldpädevused

Kultuuri- ja väärtuspädevus.

Käsitletavate teemade, analüüsitavate kunstiteoste ja -sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ning esteetiliste väärtushoiakute kujunemist

Sotsiaalne- ja kodanikupädevus.

Uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, loovtööd, arutlused ja esitlused, ühismusitseerimine ühistes kunstiprojektides ning ainealastes õppeprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ning aitavad väärtustada üksteise toetamist.

Enesemääratluspädevus.

Pidev tagasiside andmine ja eneseanalüüsi oskuse arendamine aitavad tundma õppida oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset minapilti.

Õpipädevus.

Kunstides kujundatakse õpipädevust erinevate ülesannete, õppemeetodite ja töövormide kaudu, mis võimaldavad õpilastel teadvustada, kujundada ning kasutada oma õpistiili.

Suhtluspädevus.

Tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskust ning ainealase oskussõnavara kasutamist

Ettevõtlikkuspädevus.

Vajalike oskuste kujunemist toetavad loovtööd, uurimuslikud ning probleemipõhised ülesanded ja õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaeluga. Kunstiainetes väärtustatakse uuenduslikke ning loovaid lahendusi. Õpitakse tegevust planeerima ja analüüsima, vastutama tööde lõpetamise ja tulemuse eest.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus.

Õpitakse võrdlema ja liigitama erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutama sümboleid. Kunstiterminoloogias kasutatakse matemaatika ja tehnoloogia sõnavara ja mõisteid. Loomesandeid täites õpitakse kasutama tehnoloogiavahendeid ning innovaatilisi lahendusi, mõistma teaduse ja tehnoloogia rolli muusika ning kunsti arengus.

Läbivad teemad

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.

Kujundatakse iseseisva õppimise ja tegutsemise oskust. Erinevate õppevormide kaudu arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevases tööelus. Kunst ja muusika võimaldavad õpilastel teadvustada oma võimeid ja huvisid, omandada nii ainealaseid kui ka üldisemaid mõtlemis- ning tegutsemisstrateegiaid. Tutvutakse kunstide mitmekülgsede väljunditega igapäevaelus, kunstidega seotud ametite ja elukutsetega, võimaldatakse vahetult kokku puutuda töömaailmaga, nt külastades loomeettevõtteid. Õpilastele tutvustatakse ainevaldkonnaga seotud erialasid ja edasiõppimise võimalusi.

Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teabekeskkond.

Need teemad hõlmavad mitmekülgsed oskusi, nagu info leidmine muusika ja kunsti kohta, helilise ja visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid, keskkonna visuaalne ning heliline kujundamine. Tutvutakse andmebaasidega, meediakeskkonna võimaluste ja ohtudega ning autorikaitse probleemidega. Teadvustatakse ümbritsevat loodus- või tehiskeskkonda loomingu allikana ja õpitakse keskkonda säästma. Väärtustatakse pärandkultuuri ning rahvuskultuuri jätkusuutlikku arengut. Osatakse näha võimalusi taaskasutuseks, analüüsitakse tehiskeskkonna objekte ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.

Kunstiainetes julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta ning ideesid katsetama ja ellu viima.

Tehnoloogia ja innovatsioon.

Kunstiainetes kasutatakse praktiliste loovtegevuste kaudu erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades pidevalt muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ning töökeskkonnas toime tuleva inimese kujunemist.

Tervis ja ohutus.

Kunstiainetes teadvustatakse kunstidega tegelemise emotsionaalselt tasakaalustavat mõju. Erinevate töövahendite ja instrumentide kasutamisel järgitakse ohutuse printsiipe.

Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet.

Õppesisus ja -tegevustes tutvutakse kohaliku, Eesti ja maailma kultuuripärandiga, teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus, pärandkultuuri arenemist tänapäevases globaliseerivas maailmas. Kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka nüüdisaja kultuurinähtustesse. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulist väljendamist. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused). Tähtis on noorte endi osalemine/esinemine laulupidudel, muusika- ja kunstiüritustel.

Muusika õppeaine koostisosad on:

- 1) laulmine;
- 2) pillimäng;
- 3) muusikaline liikumine;
- 4) omalooming;
- 5) muusika kuulamine ja muusikalugu;
- 6) muusikaline kirjaoskus;
- 7) õppekäigud.

Muusikaõpetuses lähtutakse eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidest ja põhimõtetest (Riho Päts, Heino Kaljuste), mis toetuvad Zoltán Kodály meetodi ja Carl Orffi pedagoogika käsitlesele ning tänapäeva pedagoogika teadmusele ja kogemusele.

Õppeaine koostisosad ja osaoskused on üksteisega mitmetähenduslikus ja tihedas seoses ning neid kujundatakse muusikaliste tegevuste kaudu. Musitseerimise all mõistetakse igasugust muusikalist eneseväljendust, nagu **laulmist, pillimängu, liikumist** ja **omaloomingut**. Rühmas või üksi õppides arendatakse suhtlemis- ja koostööoskust, üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, sallivust, paindlikkust, emotsionaalset kompetentsust ning juhitakse õpilaste enesehinnangut ja õpimotivatsiooni.

Ühislaulmise ning koorilauluga arendatakse sotsiaalseid oskusi ja kujundatakse isamaa-armastust.

Omalooming on seotud lihtsate kaasmängude, saadete, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, muusikalise liikumise ja tekstide loomisega.

Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust.

Muusikaloos tutvustatakse erinevaid karaktereid, väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete.

Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse ainekavas sisalduvat noodikirja lugemise oskust koos musitseerimisega.

Õppekäigud (sh virtuaalsed) kontserdipaikadesse, teatritesse ning muuseumidesse kujundavad õpilaste silmaringi ja muusikalist maitset, teadmisi kohalikust, oma riigi ja Euroopa kultuuripärandist ning nende rollist maailmas ja peamistest kultuurisaavutustest (sh popkultuurist).

Muusikaõpetuse lahutamatuks osaks on kontserdielu korraldamine koolis, et õpilastel tekiks muusika kuulamise harjumus ning nad saaksid ürituste korraldamise kogemuse.

Hindamine

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: **laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel, et tunnustada õpilase panust ja ettevõtlikkust.**

I kooliastmes hinnatakse peamiselt muusikalisi tegevusi: laulmist, pillimängu ja loovtegevusi.

II ja III kooliastmes on suurem kaal muusikaliste teadmiste ning oskuste kasutamisel muusikalistes tegevustes.

Hindamine liigitub kujundavaks ja kokkuvõtvaks hindamiseks.

Kujundav hindamine

- jälgib õpilase arengut,
- keskendub protsessile,
- aitab eesmäärke seada.

Kujundava hindamisena mõistetakse õppeperioodi kestel toimuvat hindamist, analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse õpilastele tagasisidet õppimise tulemuslikkuse kohta, motiveeritakse ja suunatakse õpilasi edasisel õppimisel (aidates neil teadvustada oma vajadusi, seniseid saavutusi ning vajakajäämisi) ja kavandatakse järgnevad eesmärgid. Kujundava hindamise ülesandeks on õpilase arengu ergutamine, toetamine ja tema õpitulemuste parandamine.

Kokkuvõttev hindamine

- teeb kokkuvõtte õpilase arengust,
- keskendub lõpptulemusele,
- on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine veerandihinneteks või poolaastahinneteks ning nende hinnete koondamine aastahinneteks.

Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse koostisosi: 1) laulmine; 2) pillimäng; 3) muusikaline liikumine; 4) omalooming; 5) muusika kuulamine ja muusikalugu; 6) muusikaline kirjaoskus; 7) õppekäigud.

Ülaltoodud muusikaõpetuse koostisosi, samuti osalusaktiivsust ning eneseanalüüsioskust võib tinglikult koondada 4 kriteeriumi alla, lähtudes sellest, mida õpilane seatud ülesande puhul peab oskama ehk mida hinnatakse: • teadmised, • praktilised oskused, • eneseanalüüsioskus, • osalusaktiivsus.

Teadmised – muusikaline kirjaoskus, oskussõnavara, muusika kuulamine ja muusikalugu (analüüs);

praktilised oskused – laulmine, pillimäng, omalooming, muusikaline liikumine;

eneseanalüüsioskus – oskus analüüsida nii enda kui ka kaasõpilaste osalemist ja saavutusi muusikalistes tegevustes; osalusaktiivsus – tunnist osavõtt, aktiivne osalemine muusikalistes tegevustes nii koolis kui ka väljaspool kooli (osalemine koorilaulus, õppekäikudel; kontsertide ja muusikaetenduste külastamine).

MUUSIKAÕPETUSE AINEKAVA

Rakvere Põhikool

I KOOLIASTE

I kooliastme õppetegevused:

- 1) ühehäälnel laulmine ja osalemine koolikooris;
- 2) meloodia laulmine käemärkide, astmetrepi ja noodipildi ning relatiivsete helikõrguste (astmete) järgi;
- 3) mänguoskuse omandamine keha-, rütmi- ja plaadpillidel, plokkflöödil või 6-keelsel väikekandelil;
- 4) kuulatud muusikapalade iseloomustamine muusika oskussõnavara kasutades;
- 5) muusikapala meeleolu väljendamine liikumise kaudu;

- 6) esinemisjulguse ja -oskuse arendamine; 7) muusika väljendusvahendite katsetamine erinevaid karaktereid kujutades;
8) õppekäigud, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine jne.

Muusikaõpetuse õppe- ja kasvatuseesmärgid I kooliastmes

3. klassi lõpetaja:

- 1) osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises ja liikumises;
- 2) laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning vastavalt võimetele ühe- ja/või kahehäälses kooris;
- 3) laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislaule;
- 4) laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- 5) lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust;
- 6) rakendab pillimängu kaasmängudes;
- 7) kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes;
- 8) kirjeldab kuulatavat muusikat suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega;
- 9) väärtustab enese ja teiste loomingut;
- 10) mõistab laulupeo tähendust.

Õpitulemused

Kooliastme õpitulemused	Õpitulemused ja õppesisu	Meetodid, õppetegevused	Hindamine	Lõiming	Õpikeskkonna vajadus
<ul style="list-style-type: none"> Osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes; Lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust. 	<ul style="list-style-type: none"> Laulmine pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine. 	Kõigi õpilaste võimalikult suur kaasamine muusikalistesse tegevustesse	<p>Vormid: individuaalne, paaris - ja rühmatöö, loovtöö, vestlus ja arutelu.</p> <p>Hindamine lähtub kujundava hindamine põhimõtetest kus:</p> <ul style="list-style-type: none"> lähtepunktiks on õpilase individuaalne edasijõudlus õpetaja annab pidevad suulist või kirjalikku tagasisidet õpilase õpitulemustest õpilane püüab hinnata ise oma ülesande täitmist ja edasijõudlust. 	eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, inimeseõpetus, tööõpetus kunst, kehaline kasvatus	Liikumist võimaldav ruum, Orffi instrumentarium, plokkflöödid või 6-keelsed väikekandled, omavalmistatud pillid, astmetrepp, käemärkide tabel, rütmikaardid, rütmimängud, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, eesti rahvapillide pildid, heliloojate portreed, muusikakeskus HIFI, DVD -mängija, CD -d, DVD -d, internetiühendusega arvuti, noodistusprogramm

<p>Laulmine</p> <p>* Laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris, mõistab laulupeo tähendust;</p> <p>* laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislaule</p> <p>* Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);</p>	<p>1.,2.,3., klass</p> <p>* Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;</p> <p>* mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeolu;</p> <p>* laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule;</p> <p>* laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega;</p> <p>* laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul;</p> <p>* laulab peast kooliastme ühislaule: • Eesti hümn (F. Pacius)</p> <p>1. Klass- 1. salm</p>	<p>* Õpilaste vokaalsete võimete arvestamine ja arendamine individuaalsel ja rühmas laulmisel (solistid, ansamblid, koor);</p> <p>* laulude õppimine: - kuulmise järgi, - käemärkide abil, - rütmistatud astmenoodi järgi, - noodi järgi.</p> <p>* vestlus laulu sisust, heliloojast, teksti autorist.</p> <p>* kaanonite rakendamine mitmehäälse laulmise ettevalmistamisel</p>	<p>Hindamisel arvestatakse:</p> <p>* loomulikku kehahoidu, selget diktsiooni, väljendusrikkust;</p> <p>* individuaalset ja/või rühmas laulmist lähtudes õpilase loomulikest võimetest ja nende arengust;</p> <p>* aktiivset osavõttu ühislaulmisest;</p> <p>*õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana.</p>	<p><i>Eesti keel</i></p> <p>Õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid.</p> <p><i>Matemaatika</i></p> <p>Arvud, helipikkused, helikõrgused, taktimõõt, laulu vorm, võrdlus, liitminelahutamine, loendamine, loogika, mälu.</p> <p><i>Inimeseõpetus</i></p> <p>Kodu, kodumaa ja rahvakalendri teemad; aeg (tempo) liiklus.</p> <p><i>Kunst/loodusõpetus</i></p> <p>Loodusandide (kastanite, tõrude, kivide vms) värvimine vastavalt astmete värvile, kasutamine astme- ja rütmitöös</p> <p>Laulu meeolu joonistamine</p>	<p>Naturaalklaver +klaveritool, süntesaator, akustiline kitarr, noodijoonestikuga tahvel, rändnoot, astmetrepp, käemärkide tabel.</p>
---	---	--	---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • „Mu koduke" (A. Kiiss), • „Tiliseb, tiliseb aisakell" (L. Wirkhaus 3. Klass); lastelaulud: „Lapsed tuppa“ 				
	<p>* Õpib tundma astmeid SO, MI, RA, , JO, (1. Klass) RA₁, SO₁, JO¹, LE (2. Klass) NA, DI DI, (3. Klass) ja tajuma astmemudeleid kuulmise, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi.</p>	<p>* Relatiivne meetod – laulmine astmetrepi, käemärkide, rändnoodi, rütmistatud astmete ja noodi järgi; *mudellaulude laulmine; * kajamängud, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist;</p>		
<p>Pillimäng Rakendab pillimängu kaasmängudes; Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinatodes</i> Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu</p>	<p>Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinatodes</i> Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu</p> <p><u>3.klass</u> * on omandanud 6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmased</p>	<p>* Orffi pedagoogika – kaasmängud, ostinatod, meloodilisrütmilised improvisatsioonid; * rütmimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilismeloodilised küsimus-vastus motiivid; * tähtnimede kasutamine</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * individuaalset ja/või rühmas musitseerimist lähtudes lapse loomulikest võimetest ja nende arengust; *kandle või plokkflöödi mänguvõtete omandamist 3. klassis. *õpilase aktiivset</p>	<p><i>Matemaatika</i> Noodi-, helikõrgused, taktimõõt. <i>Tööõpetus</i> (3.kl) Lihtsate rütmipillide valmistamine. <i>Kehaline kasvatus</i> Kehapillisaated, koordinatsioon, hingamine, õiged mänguvõtted.</p>	<p>Orffi instrumentarium, plokkflöödid või 6-keelsed väikekanded, omavalmistatud pillid, rütmikaardid, rütmimängud</p>

	mänguvõtted ning kasutab neid musitseerimisel;	plaatpillide ja plokkflöödi/6- keelse väikekandle mänguvõtete omandamisel.	osalemist ühismusitseerimisel klassis, instrumentaalansamblis või orkestris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.		
Muusikaline liikumine * Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises)	<ul style="list-style-type: none"> Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu liikumise kaudu 3. Klassis ka ülesehitust liikumise kaudu; tantsib eesti laulu- ja ringmänge. 	<ul style="list-style-type: none"> Orffi pedagoogika; rütmi, meloodia, dünaamika ja tempo tajumine ja väljendamine liikumise kaudu; * individuaalne, paaris- ja rühmatö 	Hindamisel arvestatakse: <ul style="list-style-type: none"> sisu, meeleolu ja (3. Kl)ülesehituse tunnetamist ja väljendamist lähtudes lapse loomulikest võimetest ja nende arengust. 	<i>Kehaline kasvatus</i> Muusikapala meeleolu ja sisu kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud. <i>Matemaatika</i> Muusikapala ülesehitus. (3. Klass)	Liikumiseks sobiv ruum; muusikakeskus HIFI, DVD-mängija, CD-d, DVD-d.
Omalooming *Väärtustab enese ja teiste loomingut; * kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes	<ul style="list-style-type: none"> Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; kasutab lihtsates 	Orffi pedagoogika – omaloomingulised kaasmängud, tekstid, muusikaline liikumine; Rütmilis-meloodilised	Hindamisel arvestatakse: * ülesandes püstitatud eesmärkide täitmist; * muusikaliste teadmiste ja väljendusvahendite	<i>Eesti keel</i> Õigekiri, liisusalmide, regivärsside loomine. <i>Kehaline kasvatus</i> Muusikale liikumise kujundamine vastavalt	Orffi instrumentarium, naturaalklaver, plokkflöödid/6-keelsed väikekanded, omavalmistatud

(omaloomingus)	kaasmängudes astmemudeleid ; loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne; • kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks .	improvisatsioonid; * lihtsate rütmipillide valmistamine; * kirjalik töö – töövihik.	kasutamist.	laulu karakterile, kehapiisade, koordinatsioon. <i>Matemaatika</i> Taktimõõt, muusika osad. <i>Tööõpetus</i> (3.kl) Lihtsate rütmipillide valmistamine.	pillid, astmetrepp, rütmikaardid rändnoot, noodijoonestikuga tahvel
Muusika kuulamine ja muusikalugu * Kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat; * kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusika kuulamisel); * väärtustab enese ja teiste loomingut.	On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega <i>1.-2.klass</i> (meloodia, rütm, tempo) <i>3. klass</i> (tämbel, dünaamika ja muusikapala ülesehitus); * kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; * väljendab muusika meeleolu ja karaktereid	* Vestlus, arutelu, individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * Orffi pedagoogika – visuaalne kunst, dramatiseering, liikumine jne; * kirjalik töö – töövihik	Hindamisel arvestatakse: * arutlus- ja väljendusoskust muusika oskussõnavara kasutades; <i>1. klass</i> * laulu ja pillimuusika eristamist; <i>2. klass</i> * eesti rahvapillide tundmist (kuuldeliselt ja visuaalselt); <i>3. klass</i> * marsi, valsi ja polka, 2- ja 3-osalise taktimõõdu eristamist	<i>Eesti keel</i> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus, arutlus. <i>Kunst</i> Muusika meeleolu visualiseerimine. <i>Matemaatika</i> Võrdlemine, osad muusikas, erinevad taktimõõdud, loogika. <i>Inimeseõpetus</i> (2., 3. kl) Aeg (tempo) kodu- ja kodumaa.	Muusikakeskus HIFI, DVDmängija, CD-d, DVD-d, VHS-id, internetiühendusega arvuti, heliloojate portreed, eesti rahvapillide pildid

	<p>kunstiliste vahenditega; * seostab muusikapala selle autoritega. <i>1. klass</i> * eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat; <i>2. klass</i> * on tutvunud kuuldeliselt ja visuaalselt eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill); <i>3. klass</i> * eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat.</p>			<p><i>Tööõpetus (3.kl)</i> Omavalmistatud rütmipillide kasutamine taktimõõdu eristamisel.</p>	
<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad * Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusikalises kirjaoskuses).</p>	<p>Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: <i>1., 2. Klass</i> * noodivältused, paus, rütmifiguurid: TA, TI-TI, TA-A, PAUS <i>3. klass</i></p>	<p>Individuaalne, paaris- ja rühmatöö; * kirjalik töö – töövihik.</p>	<p>Hindamisel arvestatakse: * muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ja rakendamist laulmisel, pillimängus, muusika kuulamisel, muusikalises liikumises, omaloomingus.</p>	<p><i>Eesti keel</i> Õigekiri, sõnavara, väljendusoskus. <i>Matemaatika</i> Joon, noodivältused, taktimõõt, laulu osad, fermaat, sümbolid. <i>Tööõpetus (3.kl)</i> Rütmikaardid. <i>Inimeseõpetus</i> Meetrum, vaikselt,</p>	<p>Naturaalklaver, internetiühendusega arvuti, noodistusprogramm, astmetrepp, rändnoot, noodijoonestikuga tahvel, rütmikaardid, rütmimängud.</p>

	<p><i>TA-A-A, TAI-RI, TI-RI-TI-RI</i></p> <p>* tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides:</p> <p><i>1. klass:</i> * astmetel SO, MI, RA, (JO) põhinevad mudelid</p> <p><i>2. klass:</i> * astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁ põhinevad mudelid; * mõistab JO -võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes;</p> <p><i>3. klass:</i> * astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO¹, NA, DI põhinevad mudelid; * JO- ja RA- astmerida (duur ja moll) seoses lauludega * mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:</p> <p><i>1. klass</i></p>			<p>valjult, tempo.</p> <p><i>Kehaline kasvatus</i> Rahvatantsud.</p> <p><i>Kunst</i> Kõlavärv.</p>	
--	---	--	--	--	--

	a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, 2. klass astmerida, astmetrepp, 3. klass punkt noodivältuse pikendajana; b) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor; c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng; d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat; e) laulurepertuaariga tutvustatakse märke latern, segno, volt.				
Õppekäigud * Huvitub	* Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning	* Vestlus, arutelu, individuaalne, paaris-	Hindamisel arvestatakse: *	Eesti keel Sõnavara, k.a.	Kontserdid, muusikalavastused,

muusikast nii koolis kui ka väljaspool kooli	avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil; * kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.	ja rühmatöö; * muud loovad väljundid – visuaalne kunst, dramatiseering, liikumine; * kirjalik töö-töövihik	originaalsust; * väljenduoskust; * muusika oskussõnade kasutamist.	muusikaline, väljenduoskus, arutlus. <i>Kunst</i> Muusikelamuse kujutamine visuaalselt. <i>Kehaline kasvatus</i> Muusika kujutamine liikumise kaudu. <i>Tööõpetus</i> Lihtsa rütmipilli valmistamine. <i>Matemaatika</i> Loogika. <i>Loodusõpetus</i> Loodushääled, keskkonna hääled.	muuseumid, õuesõpe.
--	--	--	--	--	---------------------

3. KLASS (lühivariant)

Laulmine

Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas

Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu

Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) JO LE, MI, NA, SO ja RA, DI alumised SO ja RA, DI ja ülemine JO ulatuses ja suhetes

Laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule

Laulab peast ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius) , „Kevadpidu“ , „Vaikne, kena kohakene“, „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus)

Pillimäng

Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või *ostinatodes*

On omandanud väikekandle ja plokkflöödi esmased mänguvõtted

Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu

Muusikaline liikumine

Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu

Tantsib eesti laulu- ja ringmänge

Omalooming

Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel

Kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid

Kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks

Loob lihtsamaid tekste (liisusalme, laulusõnu, regivärsse)

Muusika kuulamine ja muusikalugu

On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo)

Eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat

Kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit

Väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega

On tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill)

Eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat

On tutvunud muusikaliste lavažanrite: ooper, ballett, muusikal

Muusikaline kirjaoskus

Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes

TA, TI-TI, TA-A, PAUS, TA-A-A, Tai-ri, TI-RI-TI-RI, 2. Löögiline paus

Mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides

Tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides

Astmed JO, LE, MI, NA SO, RA, DI alumised SO ja RA, DI, ülemine JO

Õpib lauldes tundma JO ja RA astmerida

Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:

meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmetrepp, duur, moll

Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:

koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor,

Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:

muusikapala, salm, refrään, kaanon, , kaasmäng, eelmäng, vahemäng, ostinato, marss, polka, valss, ballett, ooper

Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:

rütm, meloodia, tempo, vaikselt, valjult, tämber (kõlavärv) *piano, forte, fermaat*

On tutvunud seoses laulurepertuaariga märkidega *segno ja latern, volt*

Õppekäigud

Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil

Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara